

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI INFRASTRUKTURY**
(NR 259)

■ **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 266)

z dnia 29 stycznia 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 259)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 266)

29 stycznia 2019 r.

Komisje: Infrastruktury oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Bogdana Rzońcy (PiS)**, przewodniczącego Komisji Infrastruktury, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami i ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (druk nr 3161).

W posiedzeniu udział wzięli: **Artur Soboń** sekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Adam Kończak** wicedyrektor Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli, **Przemysław Dziąg** radca prawny i **Weronika Znajdek** młodszy specjalista do spraw prawnych w Polskim Związku Firm Deweloperskich wraz ze współpracownikami, **Bartłomiej Zydel** ekspert w Dziale Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Związku Powiatów Polskich oraz senator **Adam Gawęda**.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Kessel**, **Sławomir Jakubczak**, **Dariusz Myrcha**, **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak**, **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dzień dobry państwu. Jest godz. 16.01. Witam w nowym pomieszczeniu. Debiutujemy w tym miejscu podczas wspólnych obrad sejmowych Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Infrastruktury.

Proszę państwa, na dzisiejszym posiedzeniu mamy kworum.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia jest pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami i ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów z druku nr 3161. Czy do porządku dziennego ktoś z państwa zgłasza jakieś uwagi? Nie widzę. Jeżeli nie ma uwag, stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Proszę państwa, marszałek Sejmu w dniu 23 stycznia 2019 r. skierował senacki projekt ustawy z druku nr 3161 do Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej do pierwszego czytania. Wobec powyższego przystępujemy do pierwszego czytania projektu. Proszę przedstawiciela wnioskodawców pana senatora Adama Gawędę o przedstawienie uzasadnienia projektu.

Senator Adam Gawęda:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, w imieniu Senatu mam zaszczyt i przyjemność przedstawić projekt ustawy, który przyjęliśmy w Senacie, oraz skierować go do dalszego procedowania. Ustawa o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów miała na celu ustawowe przekształcenie z dniem 1 stycznia bieżącego roku prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe we wła-

sność gruntów na rzecz właścicieli domów jednorodzinnych i samodzielnych lokali położonych w budynkach wielorodzinnych.

Zgodnie z jej postanowieniami przekształcenie miało być odpłatne. Osoby, które staną się z mocy prawa właścicielami gruntów, będą zobowiązane do uiszczania należności za nabycie prawa własności w formie corocznej opłaty przez 20 lat. Wysokość opłaty rocznej za przekształcenie odpowiada wysokości opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste obowiązującej w dniu przekształcenia.

Należy tutaj podkreślić, iż w związku z mającymi wejść w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku regulacjami ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów niektóre samorządy podjęły działania polegające na przyjęciu uchwał bądź zmianie uchwał wcześniejszych – na przykład nastąpiło podjęcie nowej uchwały przez Radę Warszawy – w sprawie bonifikat, których efektem jest nadmierne obciążenie mieszkańców uprawnionych z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego we własność. W projekcie proponuje się w związku z powyższym wprowadzenie kilku zmian do ustawy. W związku z tym, że projekt jest państwu znany, może nie będę szczegółowo przedstawiał wszystkich naszych propozycji, niemniej pragnę zwrócić uwagę na kilka moim zdaniem bardzo istotnych spraw.

W projekcie ustawy proponuje się głównie dwa narzędzia interwencji. Po pierwsze, jest to ograniczenie wzrostu zaktualizowanej wysokości opłaty rocznej, która nie będzie mogła przewyższać sumy zwiększeń lub zmniejszeń cen lokali mieszkalnych w danym województwie z czterech kwartałów poprzedzających kwartał, w którym dokonano aktualizacji, określonych według wskaźnika ogłoszonego przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Po drugie, warunki udzielania bonifikat oraz wysokość stawek procentowych określonych w uchwale rady albo sejmiku będą obowiązywać od 1 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym zostały przyjęte i weszły w życie.

Oczekuje się, że przedmiotowa regulacja zapewni stabilizację warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych. Ułatwi także podejmowanie decyzji finansowych przez uprawnione osoby i spółdzielnie mieszkaniowe.

Podmioty, na które będzie oddziaływać projekt, to osoby fizyczne. Według szacunków Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju będzie to około 2400 tys. osób. Ustawa będzie oddziaływała również na spółdzielnie mieszkaniowe. Ułatwi im podjęcie decyzji finansowych, czy skorzystać z warunków bonifikaty określonych przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz wnieść jednorazowo opłatę wymaganą w związku z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Będzie zapobiegać nieuzasadnionym zwiększeniom wysokości opłaty rocznej w tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej.

Oczywiście ustawa będzie oddziaływała również na jednostki samorządu terytorialnego. Przedmiotowa ustawa nie będzie wpływała na wydatki sektora finansów publicznych, jednakże będzie oddziaływała na dochody sektora finansów publicznych, czyli jednostek samorządu terytorialnego, które będą uzyskiwane w związku z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.

Pragnę również podkreślić, że zgodnie z opinią Biura Analiz Sejmowych przedmiot senackiego projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projekt ten nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie ogólnych zasad projektu ustawy, następnie zadawanie pytań przez posłów oraz odpowiedzi wnioskodawców, w tym wypadku Senatu.

Przepraszam bardzo, nie zrobiłem tego na początku. Witając pana senatora Adama Gawęde, chciałbym przywitać również pana Artura Sobonia, sekretarza stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, panią dyrektor Małgorzatę Kutylę z Departamentu Gospodarki Nieruchomościami, panią Edytę Lubaszewską, pana Grzegorza Kubaszewskiego, pana Filipa Syrkiewicza, pana Jakuba Turkowskiego, a także pana Adama

Kończaka, wicedyrektora departamentu w Najwyższej Izbie Kontroli. Jest pan Adam? Dobrze, dzień dobry. Jest z nami również pan Przemysław Dziąg, radca prawny Polskiego Związku Firm Deweloperskich, oraz pani Weronika Znajdek, młodszy specjalista do spraw prawnych w Polskim Związku Firm Deweloperskich. Jest także pan Bartłomiej Zydel, ekspert Związku Powiatów Polskich.

Drodzy państwo, otwieram debatę. Bardzo proszę państwa posłów o zapisywanie się do głosu. Pan poseł Protas, pani poseł Chmiel i pan poseł Grabarczyk. Proszę bardzo.

Poseł Jacek Protas (PO-KO):

Panie i panowie posłowie, już ustawa, którą Sejm przyjął w dniu 20 lipca 2018 r., o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, była znaczną ingerencją w kompetencje samorządu terytorialnego, zwłaszcza samorządu gminnego. Spowodowała także ograniczenia w dochodach samorządów oraz możliwości swobodnego decydowania o tym, w jaki sposób samorządy zbywają bądź przekształcają użytkowanie wieczyste we własność. Nowela ustawy, którą proponuje pan senator, jest jeszcze większą, dalszą ingerencją w kompetencje samorządu terytorialnego, jest ograniczeniem jego samodzielności w zakresie realizacji zadań własnych.

Mamy w tej sprawie stanowisko Związku Miast Polskich. Stanowisko to jest absolutnie negatywne. Jest zakończone prośbą o odrzucenie wymienionego projektu w pierwszym czytaniu, o co też w tej chwili wnoszę. Składam wniosek formalny o odrzucenie projektu w pierwszym czytaniu.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł Chmiel.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Mam pytanie do art. 1 projektu nowelizacji. Przede wszystkim chciałabym zapytać generalnie, dlaczego kolejny raz dostajemy poważny projekt ustawy, która generuje bardzo duże skutki dla gmin, bez konsultacji, ponieważ jest to projekt senacki. Jest to po prostu omijanie dyskusji z osobami, z podmiotami najbardziej zainteresowanymi. Doprowadza to do tego, że państwo rządzący zmuszacie nas, czyli Sejm, do popierania ustaw, które okazują się buble, a potem trzeba je zmieniać. Bardzo prosimy, żeby do następnych ustaw, które są tak ważnymi, skutkogenicznymi ustawami, były przeprowadzane konsultacje, żeby nie były to projekty senackie. To tytułem wstępu.

Następna rzecz. Chciałabym zapytać, dlaczego w art. 1 w dodawanym art. 2a wzrost wysokości opłaty rocznej nie może przewyższać sumy zwiększeń lub zmniejszeń cen lokali mieszkalnych w danym województwie. Moim zdaniem jest to błędne, dlatego że inne są ceny mieszkań na przykład w Sztumie, które nie wzrosły w ciągu ostatnich pięciu lat, a inne są w Gdańsku, gdzie wzrost wyniósł 30%. Nie można w ten sposób generalizować dla całego województwa. Jest to pierwsza rzecz. Należy tutaj wpisać nie województwo, tylko powiat. Jest to pierwsza poprawka.

Nie wiem, czy będziemy omawiać kolejny artykuł. Czy teraz jesteśmy przy art. 1 i zasadach ogólnych, czy mam mówić dalej?

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Jesteśmy na etapie debaty ogólnej, pani poseł.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Dobrze. Rozumiem, że potem będę się odnosić do art. 2.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dobrze. Dziękuję. W takim razie bardzo proszę, pan minister Grabarczyk.

Poseł Cezary Grabarczyk (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Panowie przewodniczący, panie senatorze, panie ministrze, Wysokie Komisje, okazuje się, że nasze obawy, które formułowaliśmy przy procedowaniu ustawy matki – w tej chwili jest ona nowelizowana – potwierdziły się. Państwo chciało zrobić prezent kosztem samorządów. Okazuje się, że samorządy skutecznie przeciwdziałają obniżeniu swoich przychodów budżetowych. Samorządy działają racjonalnie. Mają

do realizacji zadania wynikające z ustawy, muszą zapewniać realizację istotnych potrzeb swoich mieszkańców. W związku z tym zareagowały, podwyższając opłaty.

Dzisiaj próbuje się... Prawdopodobnie jest to projekt przygotowany w resorcie i przedstawiany Wysokiej Izbie za pośrednictwem Senatu. Jest to projekt, który tak naprawdę musi spotkać się z oporem społecznym, z oporem samorządów. Nie możemy dzisiaj narzucać centralistycznej wizji, ponieważ kłóci się ona także z konstytucyjną zasadą pomocniczości. Musimy w porę powstrzymać tego rodzaju tendencje.

Panie ministrze, apeluję o to. Może pan to jeszcze zrobić. Wiemy, że zapowiadany tak hucznie cel wyeliminowania użytkowania wieczystego z polskiego systemu prawnego nie nastąpił. Wiemy, że pojawił się problem miejsc postojowych, miejsc garażowych w budynkach wielomieszkaniowych. Nie byliście w stanie przewidzieć wszystkich skutków. Na głosy opozycji w trakcie prac nad pierwotnym tekstem ustawy nie reagowaliście w odpowiedzialny sposób. Dzisiaj mamy nawarzone piwo. Nie idźcie dalej tą drogą, dlatego że samorzady w Polsce zbuntują się. Znajdą kolejne furtki. Co dwa, trzy miesiące będziecie podrzucać ustawy, które tylko i wyłącznie potwierdzają, że pierwotna ustawa była bublek prawnym. W porę trzeba się zatrzymać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Maciejewski. Proszę bardzo.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, po wysłuchaniu senatora wnioskodawcy, po zapoznaniu się z opiniami różnych instytucji, w tym Związku Miast Polskich, będę wnosił o odrzucenie projektu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Pan przewodniczący Żmijan. Proszę bardzo.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Bardzo dziękuję. Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, w trakcie debaty nad projektem ustawy z ubiegłego roku zwracałem uwagę na fakt, że ustawa ta po wejściu w życie ograniczy wpływy do budżetów samorządów. Pytałem o rekompensaty dla samorządów. Odpowiedź na to pytanie niestety nie została udzielona.

To nie jest tajemnica, ale warto w tym momencie przypomnieć, iż po 1989 r., kiedy reformowaliśmy państwo, kiedy powoływaliśmy do życia samorzady, które wyposażyliśmy w mienie, które wyposażyliśmy w samodzielne budżety, zrobiliśmy to po to, żeby upodmiotowić społeczeństwo. Przez lata byliśmy dumni, iż z wielu przeprowadzonych reform ta jest reformą bardzo dobrą.

Niestety w ubiegłym roku też w tempie, też szybko – osobiście nie mam wątpliwości, że z pobudek związanych ze zbliżającymi się wyborami samorządowymi – była podjęta inicjatywa legislacyjna. Dzisiaj to nowelizujemy. Nie mam wątpliwości, że ograniczamy prawa samorządów. Stanowisko Związku Miast Polskich, które jest dołączone do materiałów na dzisiejszą debatę, wskazuje, że złamane jest nie jedno prawo. Oprócz ograniczenia wpływów do budżetów samorządów, oprócz ograniczenia konstytucyjnych kompetencji samorządu są złamane też inne konstytucyjne prawa. A zatem wnioski, które były formułowane wcześniej przez moich przedmówców w sprawie odrzucenia projektu w pierwszym czytaniu, jak najbardziej zasługują na poparcie, co niniejszym czynię. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy na tym etapie jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pani poseł Chmiel. Proszę bardzo.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Chciałabym jeszcze odnieść się do tego, co mówiłam, kiedy mieliśmy posiedzenie Komisji w sprawie ustawy matki, w ministerstwie. Podnosiłam zgodność z Konstytucją RP oraz ustawą o samorządzie gminnym. Chciałabym zapytać państwa z Biura Legislacyjnego, czy poprzez nowelizacje, które państwo proponują, możemy nakazać i zakazać gminom podejmowania uchwał. Wydaje się, że bardzo mocno wchodzicie, ingerujecie w zadania własne gmin. Jest to niedopuszczalne i niezgodne z Konstytucją RP, o czym już mówili-

śmy, o czym szerzej rozmawialiśmy. Nie chcę podnosić tej samej dyskusji. Proszę także o odpowiedź w sprawie poprawki, jaką zgłosiłam, żeby w art. 1 zamiast „w województwie” zapisać „w powiecie”. Proszę o ustosunkowanie się do tego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Było to pytanie do Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, Łukasz Nykiel, Biuro Legislacyjne.

Odpowiadając na pytania pani poseł, chciałbym powiedzieć, że jeżeli chodzi o zmiany w art. 1 przedłożenia senackiego, my również mamy wątpliwości co do treści przepisu, nie tylko w zakresie wyrazów „zaktualizowana wysokość opłaty rocznej nie może przewyższać sumy zwiększeń lub zmniejszeń cen lokali mieszkalnych w danym województwie”. Nasze uwagi idą trochę dalej, są szersze. Trzeba mieć na uwadze, że w przedłożeniu senackim dotykamy możliwości aktualizacji wysokości opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nie tylko tych nieruchomości, które są zabudowane na cele mieszkaniowe, ale również innych nieruchomości, w tym nieruchomości komercyjnych. Przy brzmieniu proponowanym przez Senat w art. 1 rzeczywiście będą poważne wątpliwości, czy przepis ten chociażby w zakresie tych nieruchomości, które są nieruchomościami komercyjnymi, nie będzie łamał zasady pomocy publicznej, czy nie będzie stanowił niedozwolonej pomocy publicznej w rozumieniu traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. A zatem podzielamy podniesione wątpliwości.

Jeżeli jestem już przy głosie, chciałbym powiedzieć, że jeżeli chodzi o art. 2, propozycja Senatu rzeczywiście może budzić wątpliwości co do zgodności z Konstytucją RP tych przepisów, w których jest mowa o samostanowieniu jednostek samorządu terytorialnego. Niemniej, jak rozumiem, mogą one zostać poprawione dopiero na etapie rozpatrywania projektu przez Komisje. Jest możliwość zgłoszenia poprawek w tym zakresie.

Wydaje mi się, że były to wszystkie pytania, do których Biuro Legislacyjne miało się ustosunkować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan minister Soboń. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Artur Soboń:

Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni państwo obecni na posiedzeniu Komisji, chciałbym powiedzieć dwie rzeczy. Po pierwsze, nie chcę wchodzić w polemikę polityczną. Moglibyśmy porozmawiać na przykład o tym, jak działanie samorządu miasta Warszawy oceniają mieszkańcy Warszawy. Mogę powiedzieć tyle, że dziękuję Senatowi za inicjatywę legislacyjną. Wbrew temu, co powiedział pan poseł Grabarczyk, nie jesteśmy autorem przedstawionych rozwiązań. Mam nadzieję, że podczas dalszej dyskusji na temat poprawek do projektu będziemy mogli rozmawiać o tym, czy rzeczywiście są one adekwatne w stosunku do oczekiwań społecznych.

Nie chcę się też znęcać nad płomiennymi mowami o lipcowych ostrzeżeniach. Mogę przypomnieć wynik głosowania nad ustawą. Za ustawą głosowało 427 posłów, nikt nie głosował przeciw, także z klubu Platformy Obywatelskiej, a zatem nie ma sensu wbić sobie tutaj tego typu szpilek. Wydaje mi się, że jak zaczniemy pracować nad treścią poszczególnych artykułów, będzie to z korzyścią dla dalszego przebiegu prac Komisji.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Proszę państwa, zostały zgłoszone wnioski. Pan senator, tak? Proszę bardzo. Przepraszam, nie zauważyłem.

Senator Adam Gawęda:

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, z uwagi na to, że jest to inicjatywa senacka, a pytania dotyczyły zapisów oraz całości projektowanych zmian, chciałbym powiedzieć, że w zasadzie większość ustaw, które przyjmujemy, które przyjmuje Sejm, a które później wpływają do Senatu, większość ustaw, które dotyczą funkcjonowa-

nia jednostek samorządu terytorialnego, w pewien sposób wchodzi, ingeruje w ich kompetencje. W moim przekonaniu w ustawie tej nie ma zapisów, które byłyby niezgodne z Konstytucją RP. W znaczący sposób reguluje ona pewne kwestie, ale tak jak powiedziałem, jest to inicjatywa ustawodawcza Senatu, która będzie podlegała i podlega pełnej ścieżce legislacyjnej. Dzisiejsze posiedzenie stanowi pierwszy etap w Sejmie.

Chciałbym również odpowiedzieć na chyba trzecie pytanie, które tutaj padło. Inicjatywa była wniesiona w ramach tzw. szybkiej ścieżki legislacyjnej, zgodnie z art. 69 ust. 3 regulaminu Senatu. W związku z tym konsultacji nie przeprowadzono. Natomiast wszystkie opinie, od momentu przyjęcia przez Senat do czasu procedowania w Sejmie, a później w Senacie, Wysoka Izba zapewne będzie brała pod uwagę. Jak powiedział pan minister, jeżeli padną tutaj propozycje doprecyzowania, zmian, poprawek, to ustawa ta jest na taką okoliczność, mówiąc kolokwialnie, przygotowana. Jak powiedział pan minister, ja też nie chcę wchodzić na ścieżkę polemiki politycznej. Uważam, że wydarzenia, które obserwowaliśmy pod koniec ubiegłego roku, wskazują, że ustawa powinna być w pewien sposób doprecyzowana. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Wobec tego musimy rozpatrzyć zgłoszony wniosek. Proszę państwa o gotowość do liczenia.

Ponieważ został zgłoszony wniosek o odrzucenie projektu ustawy, wobec tego poddaję pod głosowanie właśnie tę propozycję.

Kto z państwa jest za wnioskiem o odrzucenie przedmiotowego projektu ustawy z druku nr 3161, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciwnego zdania? Dziękuję bardzo. Kto wstrzymał się od głosu? Nie widzę. Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Dariusz Myrcha:

Za 15 głosów, 17 głosów przeciwnych, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Proszę państwa, nie było wniosku o wysłuchanie publiczne. Mógł być wniesiony na piśmie, ale nie został zgłoszony.

Wobec tego, drodzy państwo, nie unikając polemik politycznych, które na pewno będą, powinniśmy przejść do rozpatrzenia przedłożonego projektu ustawy. Drodzy państwo, oczywiście będę udzielał głosu w kolejności państwu posłom, Biuru Legislacyjnemu, panu ministrowi, jeżeli zajdzie taka potrzeba.

Drodzy państwo, a zatem przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 3161.

Drodzy państwo, czy do tytułu ustawy są jakieś uwagi? Nie ma. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jedna drobna uwaga, panie przewodniczący, do tytułu projektowanej ustawy. Wynika ona z Zasad techniki prawodawczej. Proponujemy, żeby spójnik „i” przed wyrazami „ustawy o przekształceniu” zastąpić spójnikiem „oraz”. Jest to formuła zalecana przez § 96 Zasad techniki prawodawczej. Jest to drobna uwaga redakcyjna.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej drobnej uwagi? Nie widzę. Przyjeliśmy uwagę pana legislatora.

Proszę państwa, art. 1. Czy do art. 1 mają państwo uwagi? Pani poseł Chmiel. Proszę bardzo.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Ponawiam poprawkę, żeby zamiast wyrazów „w województwie” wpisać wyrazy „w powiecie”. Jeszcze raz powtarzam, że w różnych gminach, mniejszych, większych, są różne opłaty. Nie można tego uśredniać dla całego województwa, gdyż będzie to po prostu niesprawiedliwe. Jedne gminy od pięciu lat nie notują wzrostu cen. Ceny na nieruchomości gruntowe nie wzrosły. W innych gminach, na przykład w Gdańsku, wzrosły o 30%.

Tymczasem jak już mówiłam, w Sztumie od pięciu lat ceny praktycznie nie wzrosły. W związku z tym wyrazy „w danym województwie” proponuję zamienić na wyrazy „w danym powiecie”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, wpłynęły poprawki do art. 1. Posłowie przejmują i zgłaszają poprawki, o ile oczywiście zostaną one zaakceptowane. W tym momencie chciałbym zapowiedzieć, że do art. 1... Czy państwo posłowie mają poprawki?

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Przepraszam bardzo, mam poprawki i do art. 1, i do art. 2. Złożę je od razu.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dobrze. Rozdajmy poprawki. Pół minutki przerwy. Jak rozumiem, już wszyscy państwo mają poprawki. Pani poseł jeszcze chce coś dodać? Pan przewodniczący Żmijan ma pytanie. Proszę bardzo. Wznawiam posiedzenie.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Dziękuję. W sprawie formalnej. Chciałbym zapytać, kto wnosi te poprawki. Nikt się nie przyznaje.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Właśnie powiedziałem, że posłowie przejmują i będą proponować poprawki. Niniejszym będę przejmował poprawki, będę je proponował.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

W takim układzie kto je zredagował?

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Oczywiście zostały zredagowane przez posłów.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

To niech posłowie się podpiszą.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Jak najbardziej się podpiszemy.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Dobrze. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dobrze. Drodzy państwo, na tym etapie mamy poprawkę zgłoszoną wcześniej przez panią poseł Małgorzatę Chmiel. Poprawka jest podpisana. Myślę, że pod względem formalnym wszystko jest dopełnione. Czy panowie legislatorzy mają tę poprawkę?

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie mamy, panie przewodniczący, poprawki pani poseł Chmiel. Jak rozumiem, zmierza ona do zastąpienia wyrazów „w danym województwie” wyrazami „w danym powiecie”. Przynajmniej tak zrozumieliśmy jej intencję.

Niezależnie od tego, jeżeli poprawka dotycząca art. 1, która została zgłoszona przez pana przewodniczącego, miałyby być procedowana, to naszym zdaniem jest to poprawka dalej idąca i powinna być procedowana w pierwszej kolejności, dlatego że nadaje ona nowe brzmienie całemu art. 1. Jeżeli pan przewodniczący przejdzie do procedowania nad poprawką, będziemy mieli do niej uwagi. Proponujemy zatem taką kolejność.

Jednocześnie trzeba zwrócić uwagę, że poprawka, która została zgłoszona przez panią poseł Chmiel, w przypadku przyjęcia poprawki zgłaszanej przez pana przewodniczącego pozostanie bezprzedmiotowa, dlatego że art. 1 zostanie nadane zupełnie nowe brzmienie.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Tak, tak. Oczywiście. Wtedy ją wycofam.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy w takim razie pani poseł na razie wycofuje poprawkę?

Posel Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Nie. Nie wycofuję. To w zależności...

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dobrze. Oczywiście.

Posel Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Zgadzam się z racją przedmówcy.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Świetnie. Bardzo dziękuję. Prezydium jest bardzo dżentelmeńskie i w pierwszej kolejności zauważyło poprawkę pani poseł, ale merytorycznie dalej idącą poprawką rzeczywiście jest poprawka, którą mam przed sobą, którą państwo także macie przed sobą. Posłowie przejmują tę poprawkę, zgodnie z którą art. 1 otrzymuje brzmienie: „W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 i 2348) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 72 w ust. 3 po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu: «3b) za nieruchomości gruntowe, na których położone są garaże lub stanowiska postojowe niewykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej albo nieruchomości przeznaczone na te cele – 1% ceny;»”.

Czy do brzmienia poprawki Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jak rozumiem, w tej chwili procedujemy tylko poprawkę do art. 1, poprawkę, która nadaje brzmienie art. 1. Tak naprawdę mamy dwie uwagi. Pierwsza jest o charakterze formalnym. Zdaniem Biura Legislacyjnego są poważne wątpliwości, czy poprawka nie wykracza poza zakres przedłożenia senackiego. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że w przedłożeniu senackim propozycja Senatu ograniczała się do zmian przepisów dotyczących aktualizacji wysokości opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego. Natomiast poprawka dotyczy zupełnie innej kwestii, a mianowicie kwestii wysokości stawki procentowej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego za nieruchomości gruntowe, na których położone są garaże lub stanowiska postojowe. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że tego rodzaju wykroczenie poza zakres w konsekwencji może być podstawą do zakwestionowania owej regulacji przez Trybunał Konstytucyjny, o ile regulacja ta będzie poddana kognicji Trybunału Konstytucyjnego. Jest to pierwsza uwaga.

Druga uwaga dotyczy samej treści art. 72 ust. 3 pkt 3b. Propozycja wnioskodawców polega na dodaniu do katalogu nieruchomości czy też do katalogu stawek procentowych opłat z tytułu użytkowania wieczystego nowego rodzaju nieruchomości, czyli takich, na których położone są garaże lub stanowiska postojowe niewykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, albo nieruchomości przeznaczone na te cele. W tym zakresie mamy tak naprawdę tylko jedno pytanie do strony wnoszącej poprawkę. Czy intencją wnioskodawcy jest, żeby bez względu na to, na jakiego rodzaju nieruchomości położony jest garaż lub stanowisko postojowe, stawka miała wynosić 1%? Czy tutaj chodzi tylko i wyłącznie o te nieruchomości gruntowe, które są oddane na cele mieszkaniowe, czy również o inne nieruchomości gruntowe, chociażby oddane na cele obronności – wszystkie nieruchomości z katalogu z art. 72?

Po odpowiedzi na to pytanie ewentualnie będziemy mieć dalsze pytania, chyba że odpowiedź w tym zakresie będzie twierdząca. Jeżeli odpowiedź będzie twierdząca, w takim układzie należałoby uznać, że jeżeli zajdzie przesłanka, że są to nieruchomości gruntowe, na których położone są garaże lub stanowiska postojowe, to bez względu na to, na jaki cel została oddana nieruchomość gruntowa, w przypadku wyodrębnienia w ramach tejże nieruchomości garażu lub stanowiska postojowego będzie podstawą do różnicowania stawek procentowych opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Jest pytanie, czy taka jest intencja. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MIiR Artur Soboń:

Panie przewodniczący, bardzo dziękuję za tę propozycję. A odpowiadając na pytanie pana mecenasa, odpowiadam twierdząco. Intencja jest taka, żeby zawsze było to 1%.

Jeżeli natomiast chodzi o wątpliwość, która dotyczy zakresu procedowanej przez Sejm noweli, która została określona w Senacie w treści, którą państwo w tej chwili rozpatrują, mogę powiedzieć, że jest to ten sam rozdział ustawy. Dotyczy to opłat, dotyczy to tego samego obszaru. Skutek jest podobny. Poprzez zmniejszenie stawki z 3% do 1% będziemy mieć sytuację, w której jest to korzystne z punktu widzenia mieszkańców, z punktu widzenia użytkowników wieczystych garaży. Chciałbym także powiedzieć, że nie jest to rzecz nowa. Dzisiaj wprowadzamy ją trochę po doświadczeniach związanych z przeszacowaniem wartości garaży, które sięgały zupełnie astronomicznych kwot. Chciałbym powiedzieć, że od dawna jest mowa o tym, żeby wyrównać stawki opłat za użytkowanie wieczyste za mieszkania i za garaże. Jeżeli garaż nie jest związany z działalnością gospodarczą, jeżeli jest związany z funkcją mieszkaniową, nie ma podstaw do tego, żeby różnicować stawkę, a taka sytuacja często występowała. Od lat występuje stawka trzyprocentowa.

Zwracał się do nas w tej sprawie także rzecznik praw obywatelskich w dniu 13 października 2016 r. Zwracał uwagę na to, że podobnego różnicowania nie należy uważać za społecznie sprawiedliwe. Rzecznik praw obywatelskich skierował do nas takie pismo. Pierwszy prezes Sądu Najwyższego również uważa, że takiego rozwiązania nie można uznać za sprawiedliwe, zważywszy na cel przeznaczenia garaży ogólnie związane z normalnym korzystaniem z lokalu mieszkalnego oraz powszechną praktykę sprzedaży miejsca parkingowego w garażu wielostanowiskowym łącznie z lokalem mieszkalnym w budynku wielorodzinnym.

A więc jeżeli chodzi o owo rozwiązanie, to chociaż jest wprowadzane w momencie, w którym mamy garaże, które ulegają przekształceniu, jak też takie, które nie ulegają przekształceniu, zachowujemy jednolitą stawkę procentową, czyli 1%.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

W takim razie mam pytanie do pana mecenasa. Czy wyjaśnienia te są satysfakcjonujące?

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, zapowiedzieliśmy, że jeżeli odpowiedź będzie twierdząca, jeżeli będzie potwierdzenie, że jest chęć, żeby dotyczyło to wszystkich nieruchomości gruntowych, byle tylko na nieruchomości gruntowej był położony garaż lub stanowisko postojowe, oczywiście przyjmujemy takie wyjaśnienie. Rozumiemy, że taka jest intencja wnioskodawcy i że oczywiście tak się stanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. W takim razie, proszę państwa, mam pytanie, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawki, która została przed chwilą omówiona. Pan minister pewnie chciał powiedzieć, że poprawkę tę należy połączyć. Widzę to po oczach, panie ministrze. Oczywiście poprawka ta powinna być połączona z przepisem przejściowym z art. 3 ustawy nowelizującej. Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Przy połączeniu poprawek mamy także uwagi do art. 3. Zrozumiałem, że procedujemy tylko zmiany w art. 1. Jeżeli chodzi o poprawkę do art. 3, rzeczywiście poprawki te są ze sobą powiązane. Mamy tutaj kilka uwag o charakterze redakcyjnym, jak również jedną wątpliwość merytoryczną.

Jeżeli chodzi o uwagi redakcyjne, po pierwsze, w ust. 1 proponujemy wykreślenie wyrazów „o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2” ze względu na zbędność owych wyrazów, biorąc pod uwagę, iż roczna opłata przekształceniowa jest wskazana tylko i wyłącznie w art. 7 ust. 1.

Następnie w ust. 2 proponujemy likwidację znajdującego się na końcu kaskadowego odesłania: „jeżeli dotyczą nieruchomości, o których mowa w ust. 1”. Wyrazy „o których mowa w ust. 1” proponujemy zastąpić wyrazami „o których mowa w art. 72 ust. 3 pkt 3b ustawy zmienianej w art. 1”, żeby nie było wątpliwości, że chodzi właśnie o te nieru-

chomości. Ten sam cel osiągnęlibyśmy przez odesłanie kaskadowe, które nie jest dopuszczalne ze względu na Zasady techniki prawodawczej.

Do ust. 3 mamy jedną uwagę redakcyjną. Proponujemy zapis „jeżeli w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy”. Jest to ujednoczenie chociażby z zapisem ust. 2, gdzie posługujemy się określeniem „niniejszej ustawy”, żeby nie było wątpliwości, że chodzi o niniejszą nowelizację.

Ostatnia uwaga, można powiedzieć, jest natury bardziej ogólnej. Mamy pewną wątpliwość merytoryczną. Chodzi o zdanie drugie w ust. 3. Brzmienie zdania drugiego jest następujące: „O wysokości nowej stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego obowiązującej od 2019 r. właściwy organ powiadamia użytkownika wieczystego na piśmie”. Tak naprawdę chcielibyśmy zapytać o intencje wnioskodawcy poprawki. Trzeba zwrócić uwagę, że w pozostałych ustępach tego artykułu skutek jest sformułowany w ten sposób, że następuje z dniem wejścia w życie nowelizacji. Zmiana stawki procentowej opłaty na 1%, czyli przepis art. 72 ust. 3 pkt 3b, zacznie funkcjonować od dnia wejścia w życie nowelizacji. Umorzenie postępowań w sprawach o ustalenie lub aktualizację stawek procentowych również nastąpi z dniem wejścia w życie nowelizacji.

Mamy natomiast wątpliwość, czy tego rodzaju regulacja w ust. 3 tak naprawdę nie będzie powodowała swoistej retroakcji. Pomimo tego że zmiany w zakresie, mówiąc bardzo ogólnie, stawki procentowej za garaże nastąpią po dniu 1 stycznia 2019 r. regulacją przejściową, to można powiedzieć, że uznajemy, iż obowiązuje ona od początku 2019 r., od dnia 1 stycznia 2019 r. A zatem naszym zdaniem jest tutaj ewidentna retroakcja. Oczywiście jest pytanie, czy jest ona w jakikolwiek sposób społecznie uzasadniona, jak też czy zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Podstawowe pytanie jest takie, czy bez tej regulacji... Powiem inaczej. Gdybyśmy wykreślili wyrazy „obowiązującej od 2019 r.”, biorąc pod uwagę, że opłaty z tytułu użytkowania wieczystego wnoszą się do dnia 31 marca danego roku, to czy wyrazy te w tej sytuacji cokolwiek by zmieniły. Zastanawiamy się nad tym. Wnioskodawcę poprawki prosimy o odpowiedź w tym zakresie.

Jednocześnie widzimy realną groźbę związaną z tym, że część użytkowników wieczystych zapłaciło już opłatę z tytułu użytkowania wieczystego. Jeżeli stawka się zmieni, to czy w tej sytuacji nie należałoby uznać wniesionej opłaty za nadpłatę? Wówczas podlegałaby ona rozliczeniu w kolejnym roku. Mówię o tym z tego względu, że w art. 3 ust. 3 dotykamy przede wszystkim tych gruntów, które nie podlegają przekształceniu. Przynajmniej tak interpretujemy ów przepis. A zatem retroakcję w zdaniu drugim widać dosyć wyraźnie. Bardzo proszę o odniesienie się do naszych uwag i wątpliwości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MiiR Artur Soboń:

Poprawki, uwagi o charakterze redakcyjnym przyjmujemy w komplecie.

Jeżeli natomiast chodzi o intencję, pan mecenas odczytał ją właściwie. Mam nadzieję, że Wysokie Komisje podzielą intencję dotyczącą opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego w przypadkach, w których nie nastąpiło przekształcenie garaży z użytkowania wieczystego we własność. Chodzi o to, żeby dotyczyło to opłaty rocznej w roku 2019, czyli w roku bieżącym.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie mecenasie, jeszcze jakaś wątpliwość?

Legislator Łukasz Nykiel:

Mam tylko pytanie, czy bez określenia „obowiązującej od 2019 roku” zdaniem pana ministra nowe wysokości nie obowiązywałyby? Rozumiem, że intencja rządu jest taka, żeby wpisać te wyrazy właśnie dlatego, że bez tego nie zafunkcjonuje to w tym roku. Czy tak?

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MIiR Artur Soboń:

Upraszczając, tak można powiedzieć. Nauczeni szczególnie doświadczeniem realizacji ustawy chcemy być tutaj jednoznaczni.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Pan przewodniczący Żmijan, proszę bardzo.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Dziękuję. Mam pytanie w tym zakresie. Pytanie jest następujące. Jeżeli przejmemy, że gmina ustali sobie stawkę za użytkowanie wieczyste garażu, to jest to jej decyzja. Jak się jednak zachowa urzędnik skarbowy, który będzie kontrolował gminę? To po pierwsze. Zada pytanie: „w oparciu o co?”. Nazwanie, wyartykułowanie w tej chwili, że taka jest intencja, w moim przekonaniu to za mało. Musi być wyraźne wskazanie, w oparciu o co. Dlatego proszę o doprecyzowanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MIiR Artur Soboń:

Zachęcam do lektury poprawki. Precyzyjnie określa ona zadania, które są nałożone na samorząd. Nie ma tutaj żadnego zagrożenia tego rodzaju. Jest to kwestia regulacji ustawowej. Na pewno żadna kontrola skarbową w tym zakresie nie jest czymś, co miałyby jakieś znaczenie dla samorządu.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Panie ministrze, urzędnik kontrolujący przychody samorządu terytorialnego zadaje pytanie, w oparciu o co gmina uszczupliła swoje przychody. Jeżeli uszczupliła, nie mając do tego podstawy, urzędnik oczywiście to zakwestionuje. To po pierwsze. Poza tym może wystąpić retorsja z tego tytułu w postaci rekompensat i wpływów do budżetu samorządu z budżetu państwa. Takie zdarzenia miały i mają miejsce. W związku z tym gmina nie może działać w oparciu o intencje, a na tym poziomie rozmawiamy o intencjach, a nie o zapisie. Dlatego domagam się doprecyzowania.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MIiR Artur Soboń:

Do ustalenia wysokości rocznej opłaty przekształceniowej, o której mowa, przyjmuje się stawkę procentową w wysokości 1% ceny nieruchomości gruntowej. Nie ma co tutaj interpretować.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Pan przewodniczący, proszę.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Przepraszam, że wtargnąłem. Panie ministrze, w tym momencie chcemy działać wstecz. To, że jest taki zapis, to rozumiem, tylko że przepis będzie obowiązywał wstecz, łamiąc zasadę, że prawo nie może działać wstecz.

Sekretarz stanu w MIiR Artur Soboń:

Mamy opłatę roczną. Wobec tego cały czas jesteśmy w roku 2019. W związku z tym, że jest to społecznie uzasadnione, naszym zdaniem jest to najlepsze rozwiązanie, żeby rzeczywiście zapisać to w ten sposób. Taką propozycję przedkładamy Wysokim Komisjom.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję. Panie mecenasie, chciałbym zapytać. Mamy poprawkę do art. 1. Omówiliśmy także poprawkę do art. 3. Czy mogą rozpatrywać je osobno, czy muszą łącznie?

Legislator Łukasz Nykiel:

Proponujemy głosowanie łączne, dlatego że zazębia się to ze sobą, ewentualnie z takim zastrzeżeniem, czy państwo posłowie nie mają jeszcze uwag do art. 3. Trzeba mieć na względzie to, że art. 3 z druku po przyjęciu poprawki w ogóle przestanie być obowiązujący. Wejdzie nam tutaj nowe brzmienie art. 3. De facto w tej chwili rozmawiamy o poprawce, która zmierza do nadania nowego brzmienia art. 1, jak też art. 3. Jak mówiliśmy wcześniej, po jej przyjęciu poprawka pani poseł będzie po prostu bezprzedmiotowa, ponieważ odnosi się ona do brzmienia art. 1 z projektu, z druku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dla bezpieczeństwa zapytam wobec tego, czy do art. 3 ze strony państwa posłów są jeszcze jakieś uwagi oprócz tych uwag, które zostały sformułowane w trakcie dyskusji przez pana ministra i pana legislatora. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MIIr Artur Soboń:

Mam tylko następującą uwagę. Po to, żeby zachęcić wszystkich posłów do życzliwości wobec poprawki, dodam, że podeszliśmy do tego z respektem. Proszę zwrócić uwagę, że chociaż zaciskaliśmy zęby – pewnie nie tylko my – to w związku z tym, że możliwość aktualizacji opłaty była do końca roku 2018, respektujemy fakt, że samorząd miał takie prawo i że korzystał z owego prawa. Nie ingerujemy zatem w kwestie wysokości aktualizacji opłat.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 1 i art. 3 wraz z poprawkami, a właściwie wobec przyjęcia poprawek do art. 1 i art. 3? Czy jest sprzeciw wobec nadania nowego brzmienia owym artykułom? Czy ktoś zgłasza sprzeciw?

Poseł Jacek Protas (PO-KO):

Sprzeciw.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Jest sprzeciw. Dobrze. Poddaję zatem to pod głosowanie.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciwnego zdania? Dziękuję bardzo. Kto wstrzymał się od głosu? Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Infrastruktury Jakub Sindrewicz:

Za 20 głosów, 11 głosów przeciwnych, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Przyjeliśmy art. 1 i 3 w nowym brzmieniu.

Proszę państwa przechodzimy do art. 2. Czy państwo posłowie zgłaszają jakieś uwagi? Pani poseł Chmiel, proszę uprzejmie.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Proponuję dodać art. 2a w brzmieniu – odczytam go, ponieważ państwo nie mają tej poprawki – „W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów art. 9 ust. 3 otrzymuje brzmienie: «W przypadku wniesienia opłaty jednorazowej za przekształcenie gruntu stanowiącego własność Skarbu Państwa osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym przysługuje bonifikata od tej opłaty w wysokości:

- 1) 98% w przypadku, gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w roku, w którym nastąpiło przekształcenie,
- 2) 90% w przypadku, gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w drugim roku po przekształceniu,
- 3) 80% w przypadku, gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w trzecim roku po przekształceniu,
- 4) 70% w przypadku, gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w czwartym roku po przekształceniu,

- 5) 60% w przypadku, gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w piątym roku po przekształceniu,
6) 50% w przypadku, gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w szóstym roku po przekształceniu.»”.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. W imieniu grupy posłów również zgłaszam poprawkę do art. 2. Odczytam poprawkę. Macie ją państwo przed sobą. Jest ona dosyć długa, ale myślę, że powinienem ją odczytać. Poproszę również Biuro Legislacyjne o stanowisko. Otóż w art. 2 w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów wprowadza się następujące zmiany:

„1. w art. 9 po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

1) «3a. Jeżeli na obszarze danej gminy obowiązuje uchwała rady gminy podjęta na podstawie ust. 4, określająca stawki procentowe bonifikaty od opłaty jednorazowej wyższe niż określone w ust. 3, wojewoda niezwłocznie, w drodze zarządzenia, podwyższa stawki procentowe bonifikaty, o których mowa w ust. 3, uwzględniając warunki udzielania bonifikat i wysokość stawek procentowych wynikające z tej uchwały».

2) «3b. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 3, bonifikaty obejmują również opłaty i opłaty jednorazowe wnoszone za stanowiska postojowe i garaże, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3.»;

2. w art. 9 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: «4a. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 4, bonifikaty mogą obejmować również opłaty i opłaty jednorazowe wnoszone za stanowiska postojowe i garaże, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3.»;

3. w art. 9 ust. 6 otrzymuje brzmienie: «6. Spółdzielnia mieszkaniowa uwzględnia wysokość opłaty i opłaty jednorazowej oraz wartość udzielonej bonifikaty, o której mowa w ust. 1, 3 i 4, przy ustalaniu wysokości kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości, obciążających osoby, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali.»”.

Czy do tej treści są jakieś uwagi, panie mecenasie? Proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeżeli chodzi o zgłoszone poprawki, w pierwszej kolejności proponujemy głosować nad poprawką pani poseł Chmiel. Zmierza ona do ustawowego określenia wyższych bonifikat niż wynikające z ustawy uchwalonej w dniu 20 lipca 2018 r. Oczywiście poprawka ma charakter merytoryczny. Komisje będą rozstrzygały w drodze głosowania, czy takie wysokości bonifikat są zasadne.

Natomiast do poprawki pana przewodniczącego mamy drobne poprawki o charakterze redakcyjnym. Mamy również dwa pytania. Uwaga redakcyjna zmierza do tego, żeby wyrazy w zdaniu wstępnym „wprowadza się następujące zmiany” zastąpić wyrazami „w art. 9”, dlatego że wszystkie zmiany w art. 2 dotyczą art. 9. Dlatego po wyrazach „w art. 9” i dwukropku w pkt 1 będzie zapis „po ust. 3”, w pkt 2 będzie zapis „po ust. 4”, natomiast w ramach pkt 3, a nie jak jest zapisane – pkt 4 nowe brzmienie będzie otrzymywał ust. 6. W pozostałym zakresie nie mamy uwag redakcyjnych bądź redakcyjno-legislacyjnych do zmian w art. 2.

Mamy natomiast dwa pytania. Pierwsze pytanie odnosi się do proponowanego ust. 3b. Wnioskodawca proponuje w tym przepisie, żeby bonifikaty obejmowały również opłaty i opłaty jednorazowe wnoszone za garaże i stanowiska postojowe, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3. Mamy pytanie, czy wnioskodawca poprawki nie widzi konieczności dodatkowej regulacji przejściowej, w której znalazłyby się przepisy, znalazłoby się rozwiązanie dla występującego stanu faktycznego, stanu, który już wystąpił, stanu, kiedy udzielono już bonifikaty, natomiast bonifikata ta nie obejmowała opłaty wnoszonej za stanowiska postojowe i garaże.

Jednocześnie chcielibyśmy od razu wskazać, że w dodawanym art. 4a – dlatego że jak rozumiem, intencją pana posła będzie to, żeby łącznie z art. 2 głosować nad dodawanym art. 4a – chyba nie do końca znajdziemy odpowiedź na to pytanie, dlatego że art. 4a

odwołuje się wprost do art. 9 ust. 3a, a zatem do możliwości podwyższenia bonifikaty o opłaty jednorazowe. Nie ma w nim w ogóle mowy o art. 9 ust. 3b.

Jest zatem pytanie, czy regulacja przejściowa jest potrzebna. Czy są sytuacje, kiedy bonifikata już została udzielona? Wiem, że od dnia 1 stycznia 2019 r. nie upłynęło zbyt wiele czasu. Być może wnioskodawca poprawki posiada informacje, czy są takie sytuacje. Jak zmiana w ust. 3b będzie wpływała na to, że bonifikata została udzielona?

Drugie pytanie dotyczy ust. 6 i zaproponowanej przez wnioskodawcę redakcji, że spółdzielnia mieszkaniowa uwzględni wysokość opłaty i opłaty jednorazowej przy ustalaniu wysokości kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości obciążających osoby, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że w przypadku spółdzielni mieszkaniowych użytkowanie wieczyste jest ustalone w czynszu, mówiąc w skrócie. Akceptujemy to, mamy natomiast pewne wątpliwości, czy z obowiązującego art. 9 ust. 6 należy wykreślić zdanie drugie, które wskazywało, że wysokość opłaty jest zróżnicowana i jest proporcjonalna do powierzchni lokali mieszkalnych. Być może inne przepisy odpowiadają na pytanie, jak spółdzielnia ma różnicować opłaty. Jeżeli tak, prosimy o ich wskazanie.

Do samej treści art. 4a nie zgłaszamy uwag. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Mamy klarowną sytuację wobec art. 4a. Były natomiast pytania pana mecenasa. Proszę zatem o pomoc. Mówię to w imieniu posłów, którzy podpisali się pod projektem poprawek. Proszę o udzielenie odpowiedzi, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MIiR Artur Soboń:

Zwracam uwagę, że jest to rozwiązanie dużo bardziej adekwatne w stosunku do sytuacji, która ma miejsce, czyli swobody udzielania bonifikat przez samorządy, niż propozycja zgłoszona przez panią poseł Chmiel. Wydaje się, że byłoby czymś niedającym się obronić przed opinią publiczną i przed mieszkańcami, gdybyśmy uzasadniając to równością bonifikat na gruntach Skarbu Państwa i samorządów, wprowadzili regulację, która nie obowiązuje w żadnej z 2487 gmin. Tak wygląda owa poprawka. Nie ma takich stawek bonifikat w żadnej z gmin w Polsce.

W związku z tym bardziej racjonalne – odwołuję się tutaj do sumienia również posłów samorządowców – jest uwzględnienie specyfiki lokalnej, czyli decyzji jednostki samorządu terytorialnego w postaci uchwały rady gminy, i dostosowanie tego tak, żeby na gruntach Skarbu Państwa nikt nie miał w danej gminie gorszych warunków udzielania bonifikat niż te, które obowiązują dla użytkowników wieczystych na gruntach samorządowych. Jednocześnie jednoznacznie regulujemy kwestię garaży i miejsc postojowych, co także stanowi oczekiwanie społeczne, a na co zwróć uwagę, żeby było to jednoznaczne, różnicując sytuację – w ten sposób trochę odpowiadam na drugie pytanie pana mecenasa – analogicznie do całej konstrukcji ustawy. Tam, gdzie mamy do czynienia z samorządem, mamy stwierdzenie „mogą”, natomiast tam, gdzie mamy do czynienia ze Skarbem Państwa, wprowadzamy jednoznaczną regulację poprzez zapis „obejmują”.

Jeżeli chodzi o przepis przejściowy, oczywiście... W gruncie rzeczy odpowiedziałem na to pytanie. Po prostu decyduje gmina.

Jeżeli chodzi o drugie pytanie, czy jest tutaj potrzeba doprecyzowania działań spółdzielni, odpowiadam, że nie widzimy takiej potrzeby.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Pan mecenas, proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeżeli można, chciałbym się króciutko odnieść do ust. 6. Pana posła wnioskodawcę prosimy o chwilę refleksji – może ewentualnie pomoże tutaj ministerstwo – czy w ust. 6 poza ust. 1, 3 i 4 nie powinna być wskazana również wartość udzielonej bonifikaty z ust. 3a, biorąc pod uwagę, że będzie to komplementarne z tym, co wnioskodawca proponuje w ust. 3a, że wartość bonifikaty może być zmieniona. Być może odesłanie należałoby rozszerzyć. Bardzo proszę o stanowisko.

Jeżeli natomiast chodzi o kwestię dotyczącą przepisu przejściowego, być może zostałem źle zrozumiany. Biuro Legislacyjne absolutnie nie czyni tutaj zarzutu z tego, że różnicuje się sytuację w zależności od tego, czy grunt stanowi własność jednostki samorządu terytorialnego, czy grunt stanowi własność Skarbu Państwa. Widzimy walory, jak też pewne obostrzenia wynikające z Konstytucji RP w zakresie wkraczania przez ustawodawcę w kompetencje samorządu. Co do redakcji, że bonifikaty mogą obejmować również opłaty, nie zgłaszamy uwag.

Zastanawiamy się natomiast nad taką sytuacją. Mamy grunt stanowiący własność Skarbu Państwa. Ustawa o przekształceniu de facto zaczęła funkcjonować od dnia 1 stycznia 2019 roku, dlatego że z tym dniem mamy do czynienia z przekształceniem. Jeżeli w okresie od 1 stycznia do dnia wejścia w życie nowelizacji została udzielona bonifikata i bonifikata ta na gruncie stanowiącym własność Skarbu Państwa nie obejmowała stanowisk postojowych i garaży, to czy w takiej sytuacji ministerstwo i ewentualnie pan poseł wnioskodawca nie widzą potrzeby dodania regulacji przejściowej? Czy takie sytuacje w ogóle miały miejsce? Odnoszę się tylko do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, a nie gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego. Rozumiemy tę dystynkcję. Co do tego nie zgłaszamy uwag.

Chodzi zatem o dwie rzeczy, o rozszerzenie odesłania w ust. 6 o ust. 3a oraz o ewentualne doprecyzowanie o przepis przejściowy. W tej chwili nie mamy go sformułowanego. Na dalszym etapie, czyli w drugim czytaniu ewentualnie możemy spróbować go przygotować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Panie ministrze, prawdopodobnie odniesienie do ust. 3a jest niezbędne.

Sekretarz stanu w MiR Artur Soboń:

Podzielam zdanie pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Bardzo dziękuję. A zatem w ust. 6 byłoby odesłanie do ust. 1, 3, 3a i 4. Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pani poseł Chmiel, proszę uprzejmie.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze – zwracam się do pana ministra Sobonia – nieprawdą jest, że nigdzie nie ma bonifikaty w wysokości 98%. Jest chociażby w Gdańsku, ale nie o to chodzi. Chciałabym odnieść się do tego, co państwo mówiliście, kiedy dyskutowaliśmy nad bonifikatami w Warszawie. Idąc za słowami, które wtedy wypowiedzieliście, że na gruntach gminy powinna być jak największa bonifikata, proponujemy, żeby obejmowało to również grunty Skarbu Państwa, żeby bonifikata była tam w wysokości, w jakiej jest w innych gminach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. W takim razie, proszę państwa, macie państwo przed sobą projekt poprawki. Pan mecenas także ma.

Legislator Łukasz Nykiel:

Mam przed sobą poprawkę pani poseł Chmiel. Zmierza ona do nadania nowego brzmienia ust. 3, tak żeby bonifikata, jeżeli opłata została wniesiona w roku, kiedy nastąpiło przekształcenie, wynosiła 98%, a później 90%, 80%, 70%, 60%, 50% – w zależności od tego, kiedy została wniesiona opłata jednorazowa. Naszym zdaniem poprawka ta powinna być rozpatrywana w pierwszej kolejności. W razie jej nieprzyjęcia powinniśmy przejść do poprawek zgłoszonych przez pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dobrze. Proszę państwa, jak rozumiem, teraz powinniśmy przegłosować poprawkę zgłoszoną przez panią poseł Chmiel. A zatem poddaję ją pod głosowanie.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciwnego zdania? Kto wstrzymał się od głosu? Proszę o podanie wyników głosowania.

Sekretarz Komisji Jakub Sindrewicz:

Za 9 głosów, 19 głosów przeciwnych, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Poprawka nie uzyskała większości.

Wobec tego przechodzimy do dalszego głosowania. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 2 i 4a, o których mówiliśmy? Nie ma sprzeciwu. Wobec tego, panie mecenasie, czy możemy to potraktować, że mamy nowe brzmienie art. 2?

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak, tak, oczywiście. Jeżeli nie ma sprzeciwu, rozumiem, że poprawki dotyczące art. 2 i dodawanego art. 4a zostały przyjęte.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Artykuł 4a także został przyjęty. Dobrze. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do art. 4, ponieważ art. 4a mamy przyjęty. Mamy poprawkę do art. 4. Przepis art. 4 otrzymuje brzmienie: „Jeżeli postępowanie w sprawie aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego zostało wszczęte po dniu 5 października 2018 r., a wypowiedzenia dotychczasowej wysokości tej opłaty nie zostały skutecznie doręczone wszystkim współużytkownikom wieczystym nieruchomości przed dniem 1 stycznia 2019 r., roczna opłata przekształceniowa jest równa wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, która obowiązywała przed aktualizacją”, czyli przed dniem 5 października. Czy do tej poprawki, panie mecenasie, są jakieś zastrzeżenia?

Legislator Łukasz Nykiel:

Mam tutaj jeszcze ust. 2.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Oczywiście, w art. 4 jest jeszcze ust. 2: „Postępowania, o których mowa w ust. 1, niezakończone w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy umarza się”.

Legislator Łukasz Nykiel:

Biuro nie zgłasza uwag o charakterze legislacyjno-redakcyjnym. Jest to rozwiązanie merytoryczne. Jak rozumiem, Komisje w głosowaniu będą podejmowały decyzję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MiR Artur Soboń:

Chciałbym zwrócić uwagę, że kierujemy się tutaj konstytucyjną zasadą równości. Mamy sytuację, w której od dnia 1 stycznia tego roku nie ma użytkowania wieczystego. W związku z tym, że aktualizacje miały miejsce nawet w końcu roku, nawet w zupełnej końcu roku, czyli w końcu grudnia, mogło dojść do sytuacji, w której ktoś w sprawie tej samej nieruchomości ma skutecznie doręczoną informację o aktualizacji opłaty, a ktoś nie. Osoby te znalazłyby się w sytuacji, w której nastąpiłaby nierówność. Ktoś powie, że w poprzednich latach też tak bywało, ale dzisiaj mamy sytuację specyficzną, dlatego że po dniu 1 stycznia 2019 r. nie ma już użytkowania wieczystego. W związku z tym wydaje mi się, że taka regulacja jest czymś, co nie będzie budziło żadnych kontrowersji ze strony państwa posłów.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie mecenasie, czy są jeszcze uwagi do ust. 2?

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie, nie. Jak mówiłem, do całej poprawki nie zgłaszamy uwag legislacyjnych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Czy panie i panowie posłowie zgłaszają jakieś uwagi? Też nie zgłaszają. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 4? Nie widzę. Jak sądzę, w takim razie mamy już za sobą wszystkie poprawki do projektu ustawy. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia całości? Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jest jeszcze art. 5, który dotyczy terminu wejścia w życie. Musi być przyjęty w wersji z druku. W tym zakresie nie było poprawki.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Oczywiście. Mamy jeszcze art. 5. Panie mecenasie, jak dobrze, że pan tutaj jest.

Legislator Łukasz Nykiel:

Mam jeszcze uwagę do tego przepisu.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Mam uwagę o charakterze merytorycznym. Jest propozycja, żeby ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Jest pytanie właściwie do wnioskodawcy projektu, czyli do Senatu, co spowodowało, że ustawa ma wchodzić w życie w innym terminie niż standardowy termin wynikający z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych, czyli w terminie 14 dni. Tak naprawdę w uzasadnieniu trudno szukać wyjaśnienia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Wysoki Senat oddalił się. Będziemy szukać ratunku w stanowisku pana ministra. Zapytamy zatem pana ministra o opinię na temat zapisu z art. 5.

Sekretarz stanu w MIiR Artur Soboń:

Wydaje mi się, że cała konstrukcja przepisów zaproponowanych w każdym z artykułów uzasadnia taki termin wejścia ustawy w życie.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. W takim razie czy jest sprzeciw wobec przyjęcia całości projektu ustawy?

Legislator Łukasz Nykiel:

Najpierw jeszcze art. 5.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Przepraszam, art. 5. Jest sprzeciw. Dobrze. W takim razie musimy głosować.

Kto z państwa jest za przyjęciem art. 5 w brzmieniu z druku, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciwnego zdania? Kto wstrzymał się od głosu?

Sekretarz Komisji Jakub Sindrewicz:

Za 19 głosów, 10 głosów przeciwnych, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. A zatem art. 5 pozostał w brzmieniu z druku.

Zapytam teraz o całość projektu ustawy. Czy jest sprzeciw wobec jego przyjęcia? Jest sprzeciw. A zatem będziemy głosować.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu ustawy z druku nr 3161 wraz z poprawkami, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciwnego zdania? Kto wstrzymał się od głosu? Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Jakub Sindrewicz:

Za 19 głosów, 11 głosów przeciwnych, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Bogdan Rzońca (PiS):

Dziękuję bardzo. A zatem przyjęliśmy projekt ustawy z druku nr 3161.

Drodzy państwo, pozostaje nam jeszcze wybór osoby, która przedstawi sprawozdanie. Jeżeli nie ma sprzeciwu, ewentualnie mogę podjąć się tej roli. Czy są inne zgłoszenia? Nie wiem, czy podołam, ale może. W takim razie jeżeli nie ma innych zgłoszeń, rozumiem, że mam takie upoważnienie. Dobrze, dziękuję bardzo. Myślę, że wszystko dobrze się zakończy. Drodzy państwo, a zatem z państwa woli zostałem posłem sprawozdawcą.

Dziękuję paniom i panom posłom z obu Komisji. Podpiszemy sprawozdanie. To tyle. Bardzo dziękuję.